

Organisering og makt i religiøse samfunn

Hvem sitter med makten? I dette undervisningsopplegget skal elevene ta for seg ulike trossamfunn og menigheter og forsøke å svare på dette spørsmålet.

Formålet er tredelt: Elevene vil bli kjent med den sosiale organiseringen av et trossamfunn, få trening i å finne informasjon, og i fellesskap vil klassen få nok informasjon til å kunne si noe om organisering av og maktfordeling i norske trossamfunn.

Kompetansemål (flere kompetansemål er nevnt under "Forarbeidet"):

Eleven skal kunne...

- presentere og drøfte ulike dimensjoner ved religionene (her: sosial organisering)
- drøfte religionens syn på kjønn og kjønnsroller

Nødvendig verktøy: PC med nettilgang til minst halve klassen. Klasserom med prosjektor.

Opplegget har tre trinn: Gruppearbeid, presentasjon og oppsummering. I tillegg kommer lærerens forarbeid: finne et tilstrekkelig antall trossamfunn.

Forarbeidet: For å unngå overlappende undersøkelser trengs det ett trossamfunn per gruppe, og for å spare tid bør det være sjekket at trossamfunnene/menighetene har relativt informative nettsider. I tillegg bør elevene få utdelt nettadressene.

Alle slags trossamfunn og menigheter kan brukes, men lokale institusjoner er gjerne spesielt interessante. Elevenes eventuelle tilhørighet burde ikke spille noen rolle. Opplegget kan gjennomføres i arbeidet med kristendommen, da vil det være naturlig å begrense seg til kristne menigheter. Da vil også kompetansemålet om konfesjoner være relevant. Det kan også knyttes til at elevene skal presentere hovedtrekk ved religions- og livssynsmangfoldet lokalt (første hovedområde) og da omfatte flere religioner og livssyn. En mulighet er å la elevene kontakte menighetene direkte, men dette krever noe mer tid.

Forslag til kristne trossamfunn: Lokale menigheter i Den norske kirke, i pinsebevegelsen, den katolske kirke, baptistkirken, adventistkirken, Jehovas vitner, Jesu Kristi kirke av siste dagers hellige (mormonerne), Den ortodokse kirke, Frelsesarmeen. Hvis oppgaven omfatter flere religioner og det lokale mangfoldet er begrenset, kan vekten ligge på nasjonalt nivå (der alle religioner og livssyn er representert med gode nettsider).

Organisering og makt i religiøse samfunn

Dere skal jobbe i grupper med 3-4 elever. Dere får utdelt eller trekker et trossamfunn eller en menighet. Bruk PC/internett til å finne svar. Gå til hjemmesiden til samfunnet/menigheten.

Oppgaven munner ut i en presentasjon av det dere har funnet i plenum. Hver gruppe får 5 minutter til presentasjonen. Gi poengterte faktaopplysninger og legg vekt på begrunnelsene.

1. Hvilke aktiviteter er i fokus? Møter, gudstjenester, turer, annet?
2. Hvem leder disse aktivitetene? Hvilke navn går igjen, og hvilke roller/titler har de?
3. Hvem sitter i styret?
4. Har samfunnet en prest eller lignende? Hvilke oppgaver har denne personen?
5. Hvilke personer virker som de er viktigst? Begrunn svaret!
6. Er de viktige oppgavene/rollene fordelt på mange personer, eller på få?
7. Er det menn eller kvinner som sitter med flest viktige roller?
8. Hvilken alder har de viktigste personene i dette samfunnet?
9. Med informasjonen dere har funnet, hva kan dere si om hvor makten sitter i dette samfunnet/denne menigheten? <i>Begrunn svaret!</i>

TIL LÆREREN

Del 1: Gruppearbeid: Del klassen i grupper på 3-4. Gi hver gruppe en menighet/et religiøst samfunn og hver elev en kopi av elevarket. *30-60 minutter.*

Del 2: Presentasjon av funn for klassen, *5 minutter per gruppe.*

Del 3: Gjennomgang i plenum. Gå gjennom samfunnene punkt for punkt og diskuter hvordan makten er fordelt. Begrunnelsene er spesielt viktige, siden det åpner for å diskutere hva makt er og hvorfor noen former for makt er viktigere enn andre. Er det gudstjenestene eller møtene før/etter som er viktigst, tro?

Cornelius Henriksen (f. 1980)

- master i sammenliknende politikk og bachelor i religionsvitenskap fra Universitetet i Bergen
- lektor ved Bergen Private Gymnas
- E-post: cornelius.henriksen@bpg.no